

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra slovanských jazyků a literatur
Oddělení ruského jazyka a literatury

Bakalářská práce

Jihočeské zemědělské muzeum (historie a současnost)

South Bohemian Agricultural Museum (History and
Present)

Vypracovala: Lucie Švihovcová
Vedoucí práce: PhDr. Marta Vágnerová, Ph.D.

České Budějovice 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 17.dubna 2018

.....
Lucie Švihovcová

Poděkování:

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní PhDr. Martě Vágnerové, Ph.D. za vstřícnost, trpělivost, ochotu a užitečné rady, které mi dopomohly k vypracování této práce. Poděkování patří i kolektivu Jihočeského zemědělského muzea za poskytnuté informace a údaje.

Katedra slovanských jazyků a literatur
Oddělení ruského jazyka a literatury
Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice

Jihočeské zemědělské muzeum (historie a současnost)

Práce seznamuje s Jihočeským zemědělským muzeem v Netěchovicích, které mimo jiné zasazuje do kontextu mikroregionu Vltavotýnsko jako turistické destinace. Podrobně popisuje celé muzeum i možnosti turistiky v jeho okolí. V rámci práce byl sestaven česko – ruský překladový a výkladový slovníček názvů exponátů muzea. Práce obsahuje i obrazovou přílohu a ruský překlad reklamního materiálu muzea. Je psána česky s ruským resumé.

Vedoucí práce: PhDr. Marta Vágnerová, Ph.D.

Department of Slavic languages and literatures
Department of Russian language and literature
Faculty of Education, University of South Bohemia, České Budějovice

South Bohemian Agricultural Museum (History and Present)

This thesis presents The South Bohemian Agricultural Museum in Netěchovice and describes it as a tourist destination in the context of Týn nad Vltavou microregion. It closely describes the whole museum as well as other tourist possibilities in the vicinity. A Czech-Russian explanatory and translation dictionary of names of the museum's exhibits was compiled as a part of the thesis. Image appendix and Russian translation of the museum's advertisement brochure are included in the thesis. It is written in Czech language with Russian resumé.

Supervisor of the bachelor thesis: PhDr. Marta Vágnerová, Ph.D.

Obsah

Úvod	7
1. Mikroregion Vltavotýnsko jako turistická destinace	7
1.1 Faktory ovlivňující cestovní ruch regionu	8
1.2. Významné turistické cíle	10
1.3. Muzea a galerie	11
1.4. Návštěvník Vltavotýnska.....	12
2. Jihočeské zemědělské muzeum	13
2.1. Počátek muzea.....	13
2.2. Historie budovy a vesnice	13
2.3. Financování muzea	14
2.4. Expozice muzea	15
2.5. Vzdělávací programy pro školy	19
2.6. Řemeslné kurzy.....	20
2.7. Akce konané v muzeu	20
2.8. Minifarma a agrohopsárium.....	21
2.9. Návštěvnost a dotazník	21
2.10. Celý areál a plány do budoucna.....	23
3. Česko – ruský slovníček názvů exponátů.....	24
Věcný rejstřík	30
Závěr	31
Резюме.....	32
Zdroje.....	34
Příloha – reklamní materiál	36
Obrazové přílohy	38

Úvod

Jihočeské zemědělské muzeum je velmi mladá organizace, která se soustředí na tematiku pro nás všechny životně důležitou, a sice zemědělskou produkci se vším co k ní patří. Toto muzeum se snaží oslovit každou věkovou kategorii a přiblížit jí celoroční život zemědělce a koloběh života na statku. Muzeum má řadu interaktivních expozic a pořádá mnoho akcí zaměřených na vzdělání a osvětu v agrárních tématech. Zároveň může využívat své přitažlivé lokace, neboť sídlí v nově zrekonstruovaném poplužním dvoře rodu Vratislavů ve vesnici Netěchovice na Vltavotýnsku.

Cílem práce je popis tohoto muzea, jeho expozic a zanesení muzea do mikroregionu Vltavotýnsko jakožto turistické destinace. V rámci této práce bude vypracován česko-ruský překladový a výkladový slovníček exponátů, který následně poslouží samotnému muzeu k vytvoření popisků k exponátům pro rusky mluvící návštěvníky. Další součástí práce bude překlad propagačního materiálu pro rusky mluvící turisty.

1. Mikroregion Vltavotýnsko jako turistická destinace

Vltavotýnsko je oblast středního Pootaví a centrální část Jihočeského kraje. Hlavním střediskem regionu je město Týn nad Vltavou, které se nachází asi 25 kilometrů od okresního města České Budějovice. V regionu žije 14 104 obyvatel z toho 8 256 přímo v Týně nad Vltavou a spádových obcích, rozloha regionu činí 262,43 km².¹ Katastrální území Vltavotýnska tvoří 14 obcí. Oblast se nachází mezi dvěma řekami Lužnicí a Vltavou. Vltavotýnsko je specifické malebnou venkovskou krajinou a může využívat své rozmanitosti, která je tvořena zemědělskými pozemky, lesy i vodními plochami. Podle serveru InRegio.cz jsou hlavními turistickými aspekty mikroregionu lodní doprava mezi Lužnicí a Vltavou, vodní sporty, rybaření, cykloturistika, pěší a poznávací turistika, hipoturistika, horolezectví na skalách lemujících Vltavu, agroturistika, regionální turistika. Jednou z mála slabých stránek regionu je zimní sezóna, během níž má Vltavotýnsko málo co nabídnout.

¹ Údaje platné k 31.12.2013, zdroj: ČSÚ

1.1 Faktory ovlivňující cestovní ruch regionu

A) Historie regionu

Svůj název Vltavotýnsko získalo podle města Týn nad Vltavou, v pramenech uváděné jako Thein, Teyn, Moldautein, Vltavotýn a v mnoha dalších obdobích. Samotné staročeské slovo „týn“ je podle L. Procházky (2007) příbuzné latinskému slovu „dunum“ nebo anglickému „town“. Označovalo ohrazené nebo také „otýněné“ místo – pevnost.

O pravěkém osídlení regionu svědčí archeologické nálezy v okolí Neznašova a Žimutic. K prudkému vývoji oblasti došlo ve 13. století, kdy byl ve městě vybudován kamenný hrad. Týnu nad Vltavou i jeho okolí se i přes blízkost města Tábor vyhnuly husitské války. Ekonomický rozkvět přinesla Zlatá stezka, která vedla přes Vltavotýnsko. Po ní se do Čech z Rakouska dopravovala sůl. Po požáru 1564 byly v Týně postaveny nové honosné měšťanské domy. Třicetiletá válka město a okolí z většiny zničila, neboť stálo na straně vzbouřenců. Nově opravované domy byly přestavovány do stylu selského baroka. Ve druhé polovině 19. století byla do Týna nad Vltavou přivedena železnice, a ve městě se rozvíjel průmysl a s ním i ekonomika. Úměrně okolnostem rostl i počet obyvatel. Přelom 19. a 20. století zastihl město v celkové stagnaci. Město se stalo spíše periferní oblastí okresu a mnoho obyvatel se začalo stěhovat do Německa i USA. M. Sudová (2010) uvádí, že agrární charakter regionu byl pro Vltavotýnsko přínosný v období 2. světové války, neboť díky tomu se okolí Týna nad Vltavou vyhnulo bombardování, které tak těžce postihovalo průmyslové zóny protektorátu. Po roce 1948 začaly v regionu vznikat nové národní podniky a venkov se postupně vylidňoval. V roce 1980 byla zahájena stavba Jaderné elektrárny Temelín a na Vltavotýnsko se začali stěhovat za prací odborníci z celé republiky. Pro nově příchozí bylo postaveno na kraji Týna sídliště Hlinky. Pro vodní potřeby temelínské elektrárny vznikla dvě vodní díla – přehrady Hněvkovice a Kořensko. Díky tomu se zvedla hladina řeky a dala tak Vltavě v okolí Týna romantický vzhled. Kvůli stavbě přehrad bylo zdemolováno několik vesnic – Knín, Temelínek aj. M. Sudová (2010) tvrdí, že po revoluci v roce 1989 se do regionu vrátili drobní živnostníci a zemědělci, čímž Vltavotýnsko opět získalo svůj venkovský charakter.

B) Doprava

Vltavotýnsko neprotíná žádná dálnice, rychlostní silnice nebo silnice I. třídy. Silniční síť je tvořená silnicemi II. a III. třídy, které ale potřebují modernizaci a rekonstrukci. Podle Rozvojové strategie Vltavotýnska (2015) jsou nejdůležitějšími silničními tepnami regionu silnice II/150 České Budějovice – Týn nad Vltavou – Praha, II/122 z Netolic do Bechyně, II/141 z Týna nad Vltavou do Vodňan, II/159 z Písku na Dráchkov, II/147 z Týna nad Vltavou do Kardašovy Řečice.

Železniční síť regionu je jediná, neelektrifikovaná trať z Číčenic do Týna nad Vltavou, která se stala pro provozovatele nerentabilní, a proto zde od roku 2013 zrušil osobní dopravu. Dnes zde funguje jen doprava nákladní. Hromadnou dopravu Vltavotýnska zajišťují především autobusy. Město Týn nad Vltavou je jakožto centrum regionu dobře dostupné z Českých Budějovic, a to díky více než třiceti autobusovým spojům ve všední dny. Region disponuje i dobrým dopravním spojením s hlavním městem Praha. Rozvojová strategie Vltavotýnska (2015) dále uvádí, že vodní doprava regionu slouží jen k rekreačním účelům, pro cestovní ruch celé oblasti je však zásadní. Letecká doprava se v regionu nevyužívá.

Tabulka č.1: Počet přímých autobusových spojů do Týna nad Vltavou

	Všední den	Víkend (So + Ne)
Z Českých Budějovic	33	7 + 10
Z Prahy	4	3 + 4

Zdroj: IDOS.cz

C) Turistická infrastruktura

V regionu není dostatek ubytovacích zařízení, zvláště pak lepších hotelů s nadstandardními službami. Podle rozvojové strategie Vltavotýnska (2015) je zde stejně silně pociťován i nedostatek velmi kvalitních gastronomických zařízení.

Na základě dotazníku vypracovaného k této práci lze tvrdit, že Vltavotýnsko není region, který by se mohl opírat o gastronomickou turistiku a zážitky, neboť pouze 6 % respondentů potvrdilo, že se na Vltavotýnsku nachází kvalitní restaurační zařízení. Přímo v Týně nad Vltavou funguje půjčovna čtyřkolek, raftů a vybavení pro vodácké sporty. Oblíbené jsou i

výletní plavby, které poskytuje hned několik provozovatelů. V Týně nad Vltavou a jeho okolí mohou turisté využít několika plováren či sportovních zařízení. Celý region je protkán množstvím turistických, naučných i cyklistických stezek, které návštěvníků pomohou k poznání místní přírody. Příroda je jednoznačně hlavním turisticky přitažlivým aspektem regionu. Podle již výše zmíněného dotazníku by 44 % respondentů doporučilo Vltavotýnsko pro jeho přírodu. Příkladem často vyhledávaných stezek mohou být naučná stezka Na onen svět, Židova strouha nebo stezka Semenec.

Tabulka č. 2: Počet ubytovacích zařízení na Vltavotýnsku

Hotely	1
Penziony	7
Kempy	1

Zdroj: www.vltavotynsko.cz

1.2. Významné turistické cíle

A) Týn nad Vltavou

Samotný Týn nad Vltavou je turisticky zajímavý. Podle oficiálního webu města byl Týn nad Vltavou založen již v 11. století a stal se centrem obchodu se solí i vorařství. V místním Městském muzeu lze navštívit několik expozic. Na náměstí se tyčí kostel svatého Jakuba ze 13. století se vzácnými barokními varhanami, několik historických domů, včetně budovy radnice. Jde o barokní budovu děkanství nebo starou lékárnu goticko-renesančního původu, která dodnes slouží svému účelu. Náměstí je protkáno řadou podzemních chodeb, část z nich je zpřístupněná veřejnosti. Tyto chodby se datují až do 15. století.

B) Informační centrum Jaderné elektrárny Temelín – Vysoký Hrádek

Informační centrum JE Temelín se nachází v blízkém renesančním zámečku Vysoký Hrádek. Centrum poskytuje svým návštěvníkům podrobné informace o jaderné elektrárně, a to interaktivní cestou. V místním kinosále je k vidění unikátní mlžná komora. Nejčastějšími návštěvníky jsou třídy základních škol, avšak centrum nabízí i odbornější exkurze pro střední školy a firmy.

C) Lihovary a pivovary

Podle serveru www.vtavotynsko.cz se na Vltavotýnsku nachází jeden minipivovar a dva lihovary. Pivovarský dvůr Lipan je jeden z nejstarších v republice. Vaří zde mnohokrát oceňované nefiltrované a nepasterizované pivo. Přímo v areálu existuje možnost občerstvení a ubytování v tamní restauraci a penzionu. Chvalešovický a Poněšický lihovar nabízejí svým návštěvníkům prohlídky a ochutnávky.

1.3. Muzea a galerie

A) Muzeum historických vozidel a staré zemědělské techniky

Muzeum na svém oficiálním webu www.muzeum.wz.cz zve návštěvníky na expozici s automobily, kočáry, bryčkami a letadly. Zároveň však i na selskou jizbu a starou zemědělskou techniku. Návštěvnost muzea v sezóně 2017 převyšovala 3 000 návštěvníků². Nicméně toto muzeum poněkud zaostává v interaktivních expozicích, které by lákaly mladší turisty a rodiny s dětmi. Rovněž pohled na život zemědělce je zde velmi jednostranný, zaměřený jen na techniku.

B) Přírodovědné muzeum Semeneč

Muzeum se snaží svým návštěvníkům přiblížit přírodu současnou i pravěkou. Podle oficiálního webu muzea www.muzeumsemeneč.cz organizace aktivně poskytuje programy pro školy a zaměřuje se svými aktivitami na dětské návštěvníky. Expozice muzea jsou různorodé od Rozárie (sbírky růží) až po geologickou expozici jihočeských hornin.

C) Baráčnická rychta

Minimuzeum baráčnických krojů a znaků je zřizované baráčnickou obcí v Týně nad Vltavou. Expozice návštěvníky seznamují s historií spolku a jihočeskými zvyklostmi. Muzeum není primárně cílené na rodiny s dětmi ani nedisponuje interaktivní expozicí. Pro návštěvu muzea je navíc nutná telefonická objednávka a minimální počet návštěvníků k

² Údaj poskytnutý muzeem

uskutečnění exkurze. Veškeré informace o muzeu navíc pocházejí z informačního webu www.vltavotynsko.cz, neboť muzeum své vlastní oficiální webové stránky nemá.

D) Městské muzeum Týn nad Vltavou

Muzeum v Týně nad Vltavou svým návštěvníkům nabízí několik stálých expozic, které nemají v Česku obdoby. Expozici Svět loutek, věnovanou Matěji Kopeckému, který ve městě zemřel. Dále jednu z největších expozic Vltavínů v České republice nebo expozice věnované vývoji regionu ve všech obdobích s vyzdvižením vorařského řemesla a místního folkloru. Muzeum podle svého oficiálního webu www.kulturatyn.cz disponuje také pamětní síní Alfréda Radoka a připomíná i další osobnosti narozené v Týně nad Vltavou. Svou velikostí, lokací a propagací se stává významným konkurentem ostatních muzeí regionu.

E) Městská galerie U Zlatého slunce Týn nad Vltavou

Galerie nabízí celoročně výstavy volného i užitého umění. Představuje místní amatérské umělce i známé velikány fotografického i výtvarného umění. Nabízí celou řadu výstav, které pravidelně obměňuje. Informace o muzeích a dalších turistických cílech regionu byly čerpány i z Katalogu turistických produktů Vltavotynska a okolí (2015).

1.4. Návštěvník Vltavotynska

Podle výsledků průzkumu profilu návštěvníka Týna nad Vltavou v červnu až září 2017 zpracovaným při ekonomické fakultě JČU doktorem Vojtkem, Štumpfem, Tichou a Broučkovou (2017) je drtivá většina návštěvníků Týna nad Vltavou z České republiky, konkrétně z okolních oblastí jako jsou Jihočeský kraj, Středočeský kraj a Praha. Věkově převažují návštěvníci mezi 27-55 lety, nicméně i skupina vyššího věku (nad 56 let) je nezanedbatelná. Typický návštěvník přijíždí do města autem nebo na kole (asi 1/5 návštěvníků), aby zde strávil jeden den, popřípadě víkend. Turisté zde nejčastěji vyhledávají výlety lodí, podzemí a městské muzeum nebo divadelní představení na otáčivém hledišti. Návštěvníci přespávají především v penziónech nebo u příbuzných. Jednoznačně pak vyslovují stížnosti na nedostatečné množství kvalitního ubytování v podobě hotelu (viz. Tabulka č.2). Průměrná útrata turisty v Týně nad Vltavou je 350 korun

na osobu a den. Až 2/3 návštěvníků Vltavotýnska destinaci navštíví jen jednou bez potřeby se vracet.

2. Jihočeské zemědělské muzeum

2.1. Počátek muzea

Zakladatelem muzea je pan Jiří Netík, soukromý zemědělec na penzi. Pan Netík sbírá historickou zemědělskou techniku a další nástroje každodenního života zemědělce již déle než 35 let. Vše začalo příchodem jeho otce Rudolfa Netíka z Orlických hor na Vltavotýnsko, kde po válce koupil starý statek i s pozemky. Na statek si vzal půjčku, a to ho zachránilo před znárodněním a kolektivizací, neboť stát potřeboval statek splatit. Podle slov pana Jiřího Netíka (2018) byl jeho otec komunisty několikrát perzekuován a dokonce zatčen, nicméně až do revoluce zůstal soukromým zemědělcem. I přesto, že mu místní družstevníci nechali pozemky a zvířata, zabavili mu všechno moderní zemědělské vybavení. Pan Rudolf Netík tedy sháněl staré stroje, které se již nepoužívaly a začal je opravovat, jakožto vyučený truhlář a absolvent hospodářské školy byl v opravách úspěšný. Tato zastaralá technika tvoří základ expozic muzea. Po revoluci v roce 1989 se v restitucích vrátilo rodině jen několik starých strojů. Pan Jiří Netík pokračoval ve sbírání historických kousků, které pochází z různých koutů jižních Čech i celé republiky. Po vzoru svého otce tyto předměty a stroje sám opravoval a opravuje. V roce 2014 se díky iniciativě několika lidí rozběhlo soukromé muzeum a obecně prospěšná společnost Jihočeské zemědělské muzeum, jak potvrzuje pan J.Netík (2018).

2.2. Historie budovy a vesnice

Samotná budova, ve které se areál muzea nachází je malým historickým pokladem. První zmínka o vesnici Netěchovice pochází už z roku 1268. V polovině 16. století byla část Netěchovic prodána Volfovi staršímu z Hozlau, do té doby byl vlastníkem Václav ze Švamberka. Od roku 1588 byly Netěchovice na dlouhé roky přičleněny k nedalekému kolodějskému panství. Společně s Kolodějemi tedy připadly v roce 1704 do rukou rodu Vratislavů. Vratislavové se rozhodli dnešní netěchovický statek, ve kterém

právě sídlí muzeum, přestavět v roce 1802 do současné podoby. Obzvlášť bohatě podle M. Sudové nechali vyzdobit vjezd do dvora, nad nímž se dodnes klene erb jejich rodu. „*Nad vjezdem s klenutou bránou s bohatě zdobeným štítovým nástavcem, jehož půlkruhový vrchol je zdoben kamennými šiškami. Výše zmíněný erb je umístěn ve středu nadpraží brány. Vjezd je opatřen na obou koncích kamennými vázami. Tento vjezd do areálu dvora je příkladem barokní zděné brány s bohatou výzdobou a nadstandardní výbavou.* (Sudová 2010: 183). Za první republiky docházelo k výrazným změnám majitelů pozemků, v důsledku pozemkové reformy, čímž Vratislavové přišli o mnoho hektarů půdy, která k budově statku náležela. Netěchovice tou dobou byly samostatná obec. V roce 1948 po znárodnění vzniklo JZD Netěchovice. V novém JZD byl ustájen hovězí dobytek, prasata a bylo zde uskladněno obilí. Bývalou pastušku a kovárnu vedení JZD přestavělo na garáže na traktory a dílnu. Od roku 1965 hospodařila JZD Netěchovice a JZD Nuzice společně. V 70. letech proběhla v areálu statku oprava elektrického vedení a fasády, zároveň se celá obec stala součástí Týna nad Vltavou. Roku 1982 družstevníci ještě opravili střechy a bylo založeno betonové hnojiště. V roce 1989 se muzeum vrátilo do rukou potomků rodu Vratislavů. Ti celý areál prodali současným majitelům – společnosti Vindex – JIH s.r.o., která začala hledat pro statek nové využití. V roce 2010 dali majitelé vzniknout obecně prospěšné společnosti Jihočeské zemědělské muzeum. Podle slov ředitelky muzea L. Zajícové (Zajícová 2018) byla v roce 2015 dokončena rekonstrukce celého muzea. (viz. Obrazová příloha č. 2 a č.3).

2.3. Financování muzea

Soukromé muzeum hradí podstatnou část svých aktivit z dotačních programů. Nejvýznamnější dotací byla dotace ROP Jihozápad³ z roku 2013 ve výši cca. 5 miliónů korun, díky níž proběhla úspěšná rekonstrukce statku do podoby současného muzea. Každý rok také muzeum získává provozní dotaci od Ministerstva zemědělství, ze které hradí mzdy svých zaměstnanců. Dále každoročně přispívá Jihočeský kraj v rámci podpory kultury, muzeí, galerií a cestovního ruchu. Drobnou částku muzeu daruje i město Týn nad Vltavou díky projektu Oranžový rok. Ministr zemědělství pak každou sezónu přebírá finanční záštitu

³ Regionální operační program Jihozápad – slouží k čerpání dotací z Evropské unie

nad jednou z několika akcí konaných v muzeu. Tyto informace poskytla autorce práce ředitelka Jihočeského zemědělského muzea Lenka Zajícová (Zajícová 2018).

2.4. Expozice muzea

Muzeum svým návštěvníkům poskytuje tištěné průvodce, které navazují na popisky u vystavených exponátů. Pro větší skupiny a po domluvě muzeum zajišťuje komentované prohlídky s průvodkyní. Průvodkyně je zároveň vzdělaná odbornice na zemědělství s bohatou praxí, což přináší návštěvníkům možnost pokládat i odbornější otázky (viz. Obrazová příloha č. 4).

A) Potraviny s rodokmenem

Samotná expozice začíná u historické dřevěné truhlice naplněné zeminou, která má demonstrovat, že zemědělská půda je to nejdůležitější pro každého zemědělce. Informační cedule u truhly návštěvníky informuje o důležitosti ekologického hospodaření s půdou (výstavba, zakládání skládek, vyjímání pozemků ze zemědělského půdního fondu). Expozice pokračuje dále do části muzea věnované setí. V této části jsou vystavena oradla, která půdu pouze rozrývala, ale ještě neobracela. Dále jsou zde umístěny modely zvířat, která sloužila jako tažná síla – koně, krávy, osli. Tažnou silou však mohl být i člověk. Dalším exponátem jsou brány, které rozbíjely velké hroudy půdy a vytlačovaly plevel. Po přípravě pole docházelo k samotnému setí. Zrno se nasypalo do vystavené mořičky, kde se podle J. Lázničky (2016) osiva mísila spolu s rtuťnatým přípravkem, který zrno chránil před houbami a plísněmi. Setí obilí probíhalo pomocí rozsívek, dalších exponátů. Práci sedlákům a zemědělcům usnadňovaly tzv. housličky, které pomocí vrtulky rozmetaly zrno po poli. Dalším exponátem je travní sečka, pomocí této sečky lidé mohli sít obilí do pravidelných řad, což podle M. Beranové (2010) přineslo zásadní úsporu osiva. Muzejní sečka má třímetrový záběr. Dalšími sečkami v expozici jsou sečka na mák a sečka na větší obilná zrna, pro setí hrachu, kukuřice a podobně. V rámci této expozice nejsou vystavena žádná zařízení na likvidaci plevelu. Zaplevelení nebylo v preindustriálním období takovým problémem zejména díky způsobu sklizně. Z pole se odvážely snopy obilí i s případným plevelem a zrno se mlátilo až na mlatech ve stodolách. Oproti tomu dnes kombajny na poli obilí i vymlátí a

vyčistí. Plevy a semena plevelů zůstanou na poli za kombajnem, a tudíž se mohou plevelná semena uchytit ihned v půdě.

Následující část expozice je věnovaná sklizni. Vystaveno je zde několik druhů kos. Obilná kosa s obloukem zrychlovala vázání obilí do snopů, protože klasy se lépe sbíraly z jedné řady, než když byly rozházené do několika metrů. Vázání snopů připomíná exponát povříslu, což je slaměný provaz, kterým se stahovaly snopy. Tato činnost je znázorněná i na fotografiích na zdi nad povříslem. Expozice disponuje také obrazovkou, na níž mohou návštěvníci shlédnout krátký film demonstrující mechanizovanou sklizeň pomocí samovazu taženého traktorem. Samovaz je stroj, který obilí seká a hned z něj váže snopy. Na videu je znázorněné i stavění snopů do panáků, které obilky chránily před deštěm a větrem, a také v nich obilí dozrálo.

Prostory za částí sklizně se věnují výmlatu. Za tímto účelem je v muzeu připraven malý mlat, na kterém si návštěvníci pomocí cepů mohou vyzkoušet mlácení obilí, tedy oddělování obilky od slupky. Vymláčené obilí mohou návštěvníci přemístit do pravotočivého mlýnku na obilí, který se skládá ze dvou žernovů, a namlít si vlastní mouku. Jemnější mouka vzniká opakovaným mletím. Čištění obilí probíhalo fukary a později čistícími mlýnky, oba nástroje muzeum vystavuje. Ruční čištění probíhalo za pomoci řešeta nebo různých sít.

Muzeum dále směřuje pozornost svých návštěvníků na hospodářská zvířata. Začíná předměty, které se vážou k tradiční zabijačce. Vystaveny jsou kuchyňské nástroje na zpracování celého prasete, neboť z tohoto zvířete se kromě obsahu střev a zubů zužitkuje úplně vše (štetiny na výrobu kartáčů, kůže na výrobu vepřovice). Průvodce u těchto exponátů upozorňuje i na období druhé světové války, kdy musely být všechny zabijačky nahlášené, jinak hrozily přísné tresty, což potvrzuje i M. Beranová (2010). Na nahlášenou zabíječku dorazil vždy kruponář a zabavil část kůže a část toho nejcennějšího – sádla.

Významným zdrojem potravin bylo kromě masa i mléko, kterému se věnuje další část expozice. Vystavené zde jsou nádoby na mléko i smetanu. Smetana se získávala odstředováním v odstředivkách. Muzeum vlastní i zapečetěnou odstředivku, používanou za druhé světové války, kdy bylo odstředování zakázáno, aby vojáci dostávali mléko plnotučné. Poškození pečetě se přísně trestalo. Dalšími předměty, které jsou přímo navázané na zpracování mléka jsou máselnice, kterých je v muzeu k vidění celá řada druhů.

Čerstvé máslo na prodej bylo vtlačováno do ozdobných tvořítek, která v sobě často měla vyřezaný i monogram hospodyně. Z odstředěného mléka se vyráběl tvaroh, který se sušil v lisech na tvaroh, aby déle vydržel. Známé jsou tvrdé tvarohové homolky, které byly skladovány celou zimu. Čím tvrdší byl tvaroh, tím déle vydržel čerstvý.

Další popisky návštěvníky směřují ke zpracování husího peří. Na demonstraci je zde vystaveno jak prachové peří, tak brka ještě před dráním. Díky tomu mohou návštěvníci posoudit jasný rozdíl mezi drhaným a nedrhaným peřím. Prachovým peřím se vycpávaly polštáře a přikrývky. Zpracování lnu je další částí horní expozice.

I v ní jsou na ukázkou vystaveny různé úrovně zpracování. Návštěvníci tak mohou porovnat len drhnutý, rosený, nalámaný a vyčesaný.

V textilní výrobě návštěvníci navazují na zpracování vlny. Vystaveny jsou zde krample na česání již vyprané a suché vlny. Vlna se pak předla na kolovratech. Vedle kolovratu jsou vystaveny přeslice, motovidlo a snovadlo. Motovidlo se uplatnilo ve velkých manufakturách vznikajících v 17. století, protože vlákno převíjelo i měřilo. Snovadlo sloužilo k sestavení osnovy na tkalcovském stavu. Tkalcovský stav, který je vystaven v muzeu má 400 osnov.

Posledním užitkovým zvířetem, kterému se expozice věnuje jsou včely, chované kvůli medu a vosku. V části včelařství návštěvníci mohou vidět například medomety, které pomocí odstředivé síly získávaly med z pláství. Dále pak včelařské vidličky nebo dýmák, který sloužil k přepravě dýmu na omámení včel.

B) Sklizeň a venkovní expozice

Tato expozice se věnuje práci s půdou a začíná její přípravou na setí. K orání byla nutná tažná síla, kterou obstarávala hospodářská zvířata. V dolní části expozice je tedy k vidění například jařmo, kterým se oradlo připevňovalo ke zvířeti. Nicméně podle V. Růžičkové (2016) tyto postroje zvířata často tlačily, takže nemohla vyvinout plnou sílu do tahu. Tím vznikl vynález chomoutu, aby zvířata mohla táhnout plecemi. V expozici je k vidění i několik oradel – symetrické oradlo, které půdu provzdušnilo až do hloubky 12 centimetrů nebo ruchadlo, vynález bratranců Veverkových z Rybitví, který půdu kypří a obrací zároveň. Další vystavené nástroje nezbytné pro přípravu půdy jsou harky, které půdu zpracovaly důkladněji, například před setím kořenové zeleniny. Dále pak brány a válce, které rozbíjely hroudy půdy na poli.

Expozice se dále věnuje bramborám. Vystaven je zde znamenák na přípravu brázd pro sázení brambor, plečka, která přihrnovala na brambory půdu, a sázeč na brambory, který brambory sám zasázel, čímž zemědělcům ušetřil mnoho práce (sám ryl, sázel i přihrnoval půdu). Naopak ke sklizni brambor sloužil tzv. čert, jehož vidlice vyorávaly brambory ze země. Muzeum se zabývá i setím ostatních plodin. Svým návštěvníkům představuje travní secí stroj na jeteloviny a traviny poháněný lidskou silou. Oproti tomu silou zvířecí byl poháněn válečkový secí stroj. Všechny tyto stroje snižovaly spotřebu osiva, a naopak zvyšovaly efektivitu setí.

Unikátní je i koutek věnovaný kolářství. Toto řemeslo úzce souviselo se zemědělstvím i životem na venkově. Koláři uměli vyrobit vozy, žebříňáky, bedňáky (vůz na hnůj), lejty i díže. Muzeum přibližuje návštěvníkům toto řemeslo autentickou kolářskou dílnou včetně šlapacího soustruhu nebo ruční vrtačky. V dílně je k vidění i animace znázorňující sestavení vozu.

Venkovní expozice se nachází na dvoře před muzeem a věnuje se sklizni. K vidění jsou v ní především mechanizované stroje. Například sekačka na obilí „Melichar“ nebo šestistopá hrstovka od firmy Knotek. S pomocí hrstovky se dalo pole sekat najednou bez nutnosti sklízet každý další řádek (na rozdíl od sekačky). Dalším exponátem vytvořeným ve firmě Knotek je samovaz. Nejprve se zapřahal za koně, později za traktor. Jak už název napovídá, dokázal sám vázat snopy.

Mezi exponáty je k vidění i šrotovník. Šrotovníky mají oproti obyčejným mlýnkům mlecí kameny postaveny vertikálně. Jeden kámen je stabilní a druhý se otáčí, čímž se zrno mírně rozdrtí. Hrubost drcení se dala ovládat pomocí vzdálenosti kamenů. Muzejní šrotovník je ruční a každý návštěvník si může jeho funkčnost vyzkoušet. Většina šrotovníků byla ale opatřena řemenicí a poháněna motory.

Dále expozice pokračuje mlátičkami. Hřebíkové mlátičky dostaly svůj název od hřebů v nich umístěných. Tyto hřeby zrno drhly, ale podle M. Beranové (2010) značně poškozovaly slámu. Pro zachování kvalitní slámy se proto používaly mlátičky cepové. Hřebíková z firmy Mladá Boleslav, která je v muzeu k vidění, vlastní i několik medailí z výstav. Pohonem pro mlátičku mohl být žentour nebo stabilní elektromotor, kterých je v expozici také několik. Jde o motory Škoda, Siemens, Sendling nebo Slávie.

2.5. Vzdělávací programy pro školy

Muzeum se snaží oslovit školy i žáky prostřednictvím speciálních programů pro celé školní třídy. Ředitelka muzea Lenka Zajícová v rozhovoru pro Odborný a stavovský týdeník Zemědělec (Přibík 2016) tvrdí, že děti se díky těmto programům dozví, odkud pochází jídlo, které běžně konzumují. Cílem těchto programů je aktivní zapojení dětí do zemědělství, za účelem získání vědomostí i pocitu dobře vykonané práce s hmatatelnými výsledky. Školy a pedagogové si mohou vybrat z následujících programů:

Program Mléko

V teoretické části se žáci dozví vše o mléce i o zvířatech chovaných na mléko jako jsou kozy, ovce či krávy. Seznámí se i s historií zpracování mléka a současnou technologií. V praktické části si děti samy utlučou máslo a vyrobí sýr.

Program Obilí

V rámci teorie se žáci seznámí s cestou zrna z pole až do podoby chleba. Poučí se o historii sklizení a v praktické části si samy vymlátí cepem obilí, vyčistí ho na fukaru a pomelou na mlýnských kamenech na mouku. Na závěr si každý upeče na kamnech chlebovou placku.

Program Ovčí vlna

Děti se dozví vše o ovčí vlně a ovcích, ale i o ostatních zvířatech chovaných za účelem získání vlny. V praxi si pak děti vyzkouší česání ovčí vlny, její předení i plstění.

Program Zvířata na statku

V teoretické části se děti učí o všech domácích zvířatech na statku. V praxi se pak o ně sami zkusí postarat. Interaktivní a zábavnou formou tak samy poznají, čím je pro nás, které zvíře užitečné.

Program Rostliny na statku

V teoretické části děti poznají vše o rostlinách a plodinách pěstovaných na statku, a to jak o potravinářských, tak o krmných a technických. V praktické části si děti samy obdělají část půdy a zasejí si semínka. Děti pak mohou své pole kdykoliv navštívit nebo ho sledovat prostřednictvím webkamery. (viz. Obrazová příloha č.5)

2.6. Řemeslné kurzy

Mimo sezónu, to je od listopadu do března, se muzeum soustředí na organizování řemeslných kurzů pro širokou veřejnost. Prostřednictvím odborníků a školitelů seznamují účastníky kurzů s tradičními i méně známými řemesly.

Velmi oblíbeným je kurz kovářství, na kterém si účastníci vyzkouší práci s kovadlinou i výhňí a mohou si vyrobit snadné drobné výrobky, například podkovičku. Dalším podobným kurzem je i drátování. Zpracování vlny se věnují kurzy předení, výuka práce s kolovrátkem a výsledné spředení příze (viz. Obrazová příloha č.6). Každoročně muzeum pořádá i kurz suchého a mokrého plstění.

Kurzy reflektují i tradiční svátky – před Vánoci se koná kurz výroby svíček a před Velikonoci kurz zdobení kraslic staročeskými i moderními technikami.

Jednoznačně nejnavštěvovanějším kurzem je kurz Výroby sýrů a zpracování mléka. Tento kurz je veden proškolenou odbornicí a účastníkům poskytuje široký teoretický základ. Každý účastník si vyzkouší vyrobit máslo, tvaroh i sýr. Řemeslné kurzy představují pro muzeum širokou paletu možností do budoucna a v plánu je mnoho dalších kurzů, například pečení chleba v chlebové peci.

2.7. Akce konané v muzeu

Muzeum je také organizátorem celé řady akcí pro širokou veřejnost. Účelem těchto akcí je nejen zábava, ale i poučení. Především však poznání tradic našich předků. Každá taková akce obsahuje kromě komentovaných prohlídek expozic ještě nějakou zajímavost navíc. Již tradičně muzeum chystá akci Velikonoce v muzeu, při které mohou děti navštívit tvořivé dílny s velikonoční tematikou a poznat celou řadu velikonočních tradic jako je pečení mazanců, pletení pomlázek nebo zdobení kraslic. V červnu, většinou přímo na Den dětí, muzeum pořádá Farmaden. Tato akce cílí hlavně na děti a je obohacená o krmení zvířat a ukázky řemesel jako je například košíkářství nebo řezbářství. V srpnu na muzeu slaví Dožínky, oslavy úrody a žní. Zaměstnanci muzea předvádí výmlat obilí jak cepy, tak historickými stroji a mlátičkami. Pečou chléb v chlebové peci a předávají tradiční dožínkový věnec hospodáři. Poslední akcí sezóny bývá Zabijačka, na které nechybí ukázky přípravy tradičních zabijačkových pochutin. Návštěvníci se mohou například podívat, jak řezníci

ručně nabíjeli jelita nebo jak vařili tlačenky. O všech aktuálních akcích se může každý návštěvník informovat na oficiálních webových stránkách muzea www.zemedelske-muzeum.cz.

2.8. Minifarma a agrohopsárium

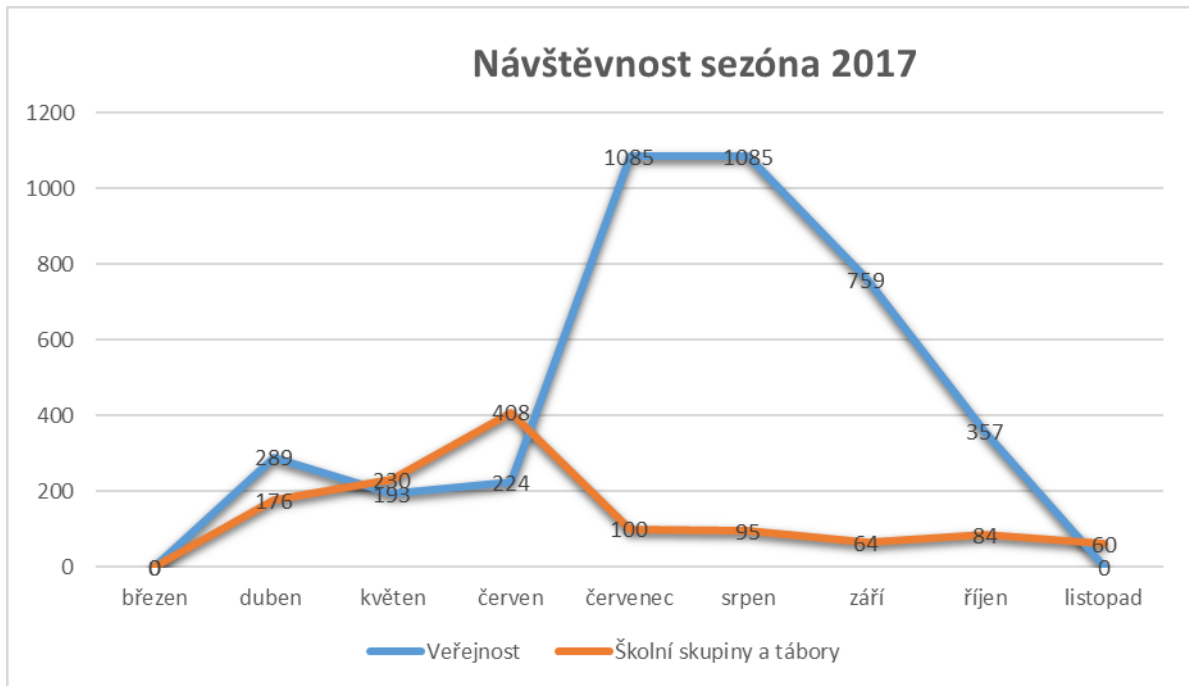
V rámci muzea může každý návštěvník navštívit malou farmu s hospodářskými zvířaty. Tímto způsobem se muzeum snaží interaktivní a zábavnou formou přiblížit chov těchto zvířat veřejnosti. V této farmě může návštěvník vidět kromě slepic a kachen například angorské králíky, chované kvůli jejich srsti, která se dá spřádat. Za stejným účelem muzeum chová angorskou mohérovou kozu. Mezi další druhy zvířat chovaných na farmě patří stádo anglonubijských koz, využívaných ve výukových programech souvisejících s mlékem. Pod dohledem personálu muzea mohou návštěvníci přijít do přímého kontaktu se zvířaty, nakrmit je a podobně. Mimoto se v areálu nachází i chov býků, volů a telat.

Agrohopsárium je specialita muzea, kterou cílí na dětské návštěvníky. Nejde o nic jiného než o dětskou dráhu či hřiště sestavené z balíků sena. Děti z města jsou dnes již ochuzeny o možnost hraní si v seně, ale tímto způsobem si mohou v muzeu tyto aktivity vynahradiť. Děti jsou tak plnou měrou v kontaktu s životem dítěte na farmě i s přírodními materiály.

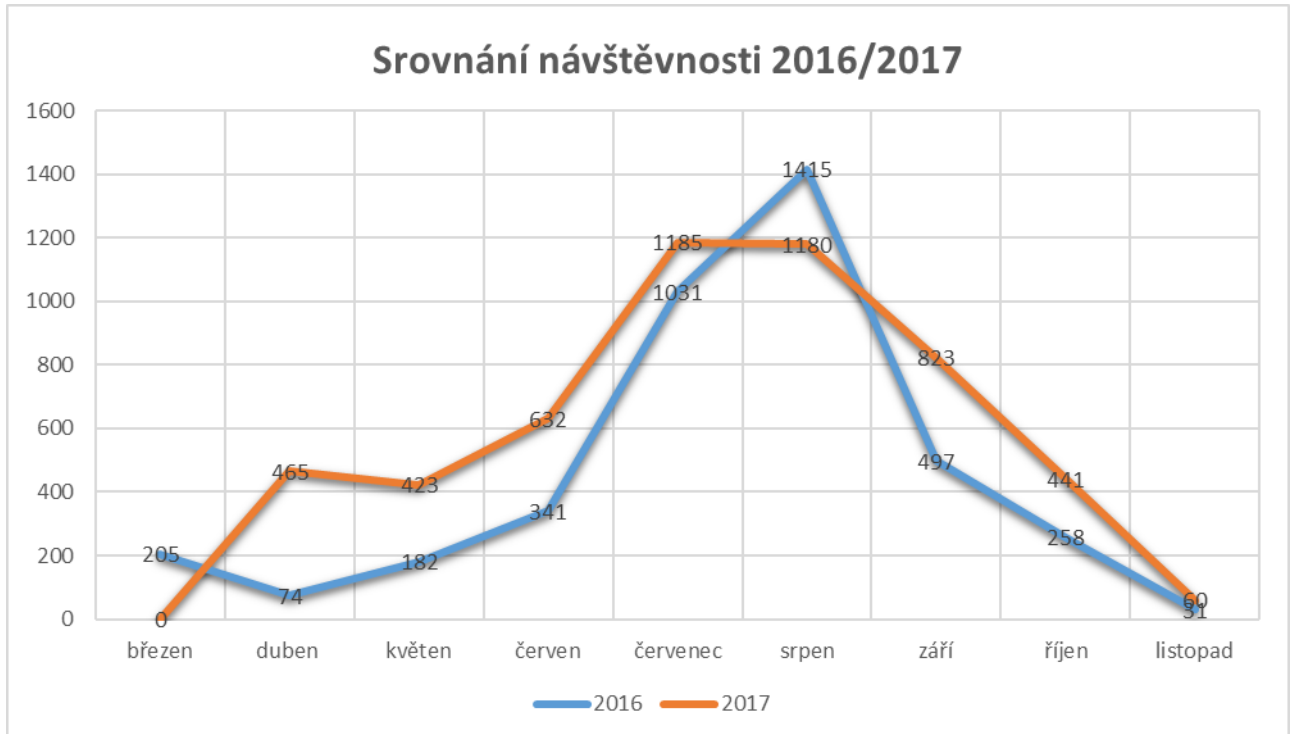
2.9. Návštěvnost a dotazník

Muzeum má za sebou dvě sezóny. Zatím se může pochlubit meziročním vzestupem návštěvníků. Muzeum dosahuje nejvyšší návštěvnosti v měsících červenec a srpen, což je zcela pochopitelné vzhledem ke školním prázdninám a hlavní turistické sezóně. Naopak nejméně návštěvníků přichází časně z jara a poté na podzim těsně před koncem sezóny. Silnou skupinu návštěvníků tvoří i školní skupiny, které si návštěvou muzea vyplňují školní výlety nebo doplňkové vzdělávací aktivity. V létě zase návštěvnost muzea zvedají dětské tábory. Návštěvnost muzea by mohla stoupat i v roce 2018, kdy společnost získala ocenění Regionální produkt Vltavotýnsko za poskytované zážitky.

Muzeum se snaží přilákat i cizince, kteří zatím do muzea přichází spíše sporadicky a v jen v počtu několika desítek. Do budoucna společnost chystá vydání letáčků v angličtině, němčině a ruštině (viz. Propagační materiál).

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

V březnu 2018 proběhlo na severu www.vyplnto.cz dotazníkové šetření. Dotazník byl vytvořen za účelem doplnění této bakalářské práce a byl zaměřen na návštěvníky vltavotýnských muzeí. Šetření se zúčastnilo 48 respondentů. Pouze 22 % respondentů nevědělo o existenci Jihočeského zemědělského muzea, ale zatím jen 33 % tázaných ho navštívilo, což může být připsáno skutečnosti, že jde o muzeum velmi mladé (viz. Graf č.1). Pozitivní zjištění pro celou společnost je jistě fakt, že 59 % návštěvníků by se do muzea přijela podívat znovu (viz. Graf č.2). Respondenti měli možnost se k muzeu individuálně vyjádřit. Jejich ohlasy byly velmi pozitivní. Obzvláště kladně hodnotili možnost si vše na vlastní kůži vyzkoušet v interaktivních expozicích.

2.10. Celý areál a plány do budoucna

V celém areálu statku se nenachází jen muzeum, ale i bourárna Statku Netěchovice. V této bourárně se specializují na bourání a prodej vyzrálého hovězího a telecího masa, jehož chov je k vidění přímo vedle muzea. Návštěvníci si tedy mohou zpříjemnit prohlídku expozic o nákup tohoto kvalitního farmářského produktu. V budoucnu je v areálu plánována stavba restaurace, která se bude orientovat na vaření z lokálních a regionálních potravin. Dále by měl v prostorech statku vzniknout výukový prostor, ve kterém se budou organizovat řemeslné kurzy. Bude zde vybudována mimo jiné i plně vybavená zpracovna mléka. Tyto dva projekty by měly být uskutečněny do dvou let. Plánem do vzdálenější budoucnosti je stavba nízkorozpočtového bydlení v podobě kempu na pozemcích náležících ke statku.

3. Česko – ruský slovníček názvů exponátů

Tento česko – ruský překladový a výkladový slovníček názvů exponátů v budoucnosti může muzeum využít při přípravě popisků k jednotlivým exponátům v ruštině. Své využití, ale najde i jako praktický malý slovníček zemědělského náčiní a techniky. Slova, jejichž význam nemusí být široké veřejnosti znám, jsou vysvětlena jak v ruském, tak v českém jazyce.

Expozice Potravin y s rodokmenem

Český název	Vysvětlení	Ruský název	Vysvětlení
mořička osiv	přístroj sloužící k chemickému ošetření osiva	потравливатель семян	аппарат для химической обработки семян
secí strojek na mák	upravený secí stoj na setí máku	сеялки для мака	скорректированная сеялка для посева мака
secí nástroj		сеялка	
vidle kopáč	vidle zahnuté o 90 stupňů určené ke kopání	вилы-мотыга	вилки под углом 90 градусов для рытья
kosa obilní s obloukem	nástroj určený k sekání obilí	коса хлебная с дугой	инструмент для резки зерна
toulec s brouskem	pouzdro s vodou na brousek k broušení kosy nebo srpů	колчан с оселком	футляр с водой и оселок для заточки косы или серпа
klepadlo na kosu	nástroj na naklepávání kosy nebo srpů	косоотбой	инструмент для отбивания косы или серпа
kosa travní		коса травяная	
vidle		вилы	
hrábě		грабли	
cep	nářadí užívané za účelem oddělení zrna od plevy	цеп	инструменты, используемые для отделения зерна от шелухи
povřísló	svazek stébel určený ke svazování snopů	перевесло	пучок стеблей, предназначенных для связывания снопов
lopata dřevní		деревянная лопата	
krouhačka	stroj na krouhání zeleniny	корнерезка	машина для нарезания корнеплодов

struhadlo		терка	
výtah na pytle		лифт для мешков	
váha decimálka	Zvláštnost těchto vah je poměr nákladu k hmotnosti 10: 1	десятичные весы/ весы Квинтенца	Особенность этих весов - соотношение груза к разновесам в пропорции 10:1
rudl	dvoukolový ruční vozík pro manipulaci s nákladem	ручная тележка	двухколесный грузовик для перевозки грузов
síto na mouku (řešeto)		мучное сито (решето)	
necičky na těsto		корытко для дрожжевого теста	
okřín (zadělavací mísa)		деревянная миска для замеса теста	
strojek na těsto		Изготовитель хрупкого теста	
strojek na mák		маковая мельница	
chlebovka	schránka na uložení chleba	хлебница	ящик для хранения хлеба
lívanečník		сковорода для блинов	
litinový tál		чугунная плитка	
čistící mlýnek na obilí	stroj oddělující zrno od plev	веялка	машина, предназначенная для отделения зерна от мякины
máselnice	nádoba určená k stloukání másla	маслобойка	приспособление для изготовления сливочного масла
máselnice kolíbavá		Качающаяся маслобойка	
máselnice s otáčivým bubnem		вращающаяся маслобойка	
necky řeznické		корыто	
dřevěný vál		доска для раскатки теста	
palička na maso		молоток для мяса	
ocílka (brousek)	ruční nástroj na rychlé přebroušení nože	стальной брусок/сталик	ручной инструмент для быстрой заточки ножей
sekáček na maso		тяпка для мяса	
nůž kolíbací		меццалуна	

strojek na mletí masa		мясорубка	
ruční pístová narážečka (k plnění jitrnic a jelit)		устройство для начинки кровяных колбас	
hrnec na sádlo		горшок для сала	
tlakový hrnec		скороварка	
zavařovací hrnec		заварочный горшок	
hrnec na povidla		горшок для повидла	
odstředivka na mléko		молочная центрифуга	
konev na mléko	kovová uzavíratelná nádoba pro přepravu tekutin, především mléka	бидон	металлическая ёмкость для перевозки жидкостей
zapečetěná odstředivka		Запечатанная молочная центрифуга	
máselnice na otáčivé hřídeli		боченочная маслобойка	
smetaník		горшок для сливок	
tvořitko na máslo		подготовленная форма для масла	
lis na tvaroh		винтовой пресс	
prachové peří	měkké jemné peří používané na vysrávání peřin	гусиный пух	мягкие тонкие перья, используемые для набивки одеял
husí peří		гусиные перья	
krouhadlo na zelí		шинковальная машина	
sud na zelí		бочка для капусты	
špuntovačka lahví		устройство для закупорки бутылок затычками	
пřadný len drhnutý		лен долгунец	
пřadný len po rošení		лен долгунец стелющийся	
пřadný len nalámaný		мятый лен долгунец	
пřadný len vyčesaný		чесаный лен долгунец	
vochle	plocha posázená jehlami či hroty za	чески	площадь, покрытая иглами или шипами

	účelem rozštěpení vláken vlny, lýka aj.		для разделения волокон шерсти, лыка и т.д.
trdlíce	nástroj k lámání lnu	льномянка	инструмент для разрыва льна
drhlen (hřeben) na len		гребень (чесало) для льна	
kolovrat	stroj určený ke spřádání živočišných nebo rostlinných vláken	прялка	машина для прядения животных или растительных волокон
přeslice	nástroj užívaný k ručnímu předení	прялка	инструмент, используемый для ручного прядения
tkalcovský stav		ткацкий станок	
krample	dva kartáče s kovovými hroty na česání vlny	кардер	две щетки с металлическими наконечниками для расчесывания шерсти
snovadlo	zařízení používané ke zhotovení osnov pro plošné textilie	сновальная машина	оборудование, используемое для изготовления перекосов для тканей
motovidlo	nástroj, sloužící k navíjení ručně soukané příze do přaden	мотовило	прибор, на который наматывается пряжа
dýmák kovový	nástroj k vytvoření dýmu za účelem vypuzení včel	металлический дымарь	инструмент для создания дыма для изгнания пчел
medomet	zařízení na získávání medu z pláství	медогонка	оборудование для извлечения меда из сот
včelařská vidlička	slouží k odvíčkování zavíčkovaných plástů s medem	вилка для распечатки сот	вилка для расчесывания медовых сот перед откачкой мёда
mlýnek na mouku		мельница	
váhy		весы	
pražička na kávu		кофе жаровня	

Expozice sklizeň a venkovní expozice

háček		крюк	
pluh		плуг	
harky (kypřicí radličky)	zařízení na kypření horní vrstvy půdy	рыхлительная лапа	орудие для рыхления поверхностного слоя почвы
brány	nástroj na ošetření půdy vyrovnává její povrch, rozrušuje půdní kůru, ničí plevel	борона	орудие для обработки почвы выравнивает её поверхность, разрушает почвенную корку, уничтожает сорняки
válec	nástroj na vyrovnávání a zhutňování povrchové vrstvy půdy, drcení a ničení půdních bloků, kusů a krust	полевой каток	орудие для выравнивания и уплотнения поверхностного слоя почвы, дробления и разрушения почвенных глыб, комков и корки
znamenák	zemědělský nástroj pro značení řad	маркер	сельскохозяйственный инструмент для разметки грядок
plečka na brambory		пропашной культиватор для картофеля	
sázeč brambor		картофелесажалка	
vyorávač brambor		картофелекопатель	
travní secí stroj		сеялка травяная	
řádkový secí stroj s válečkovým výsevním ústrojím		рядовая сеялка с роликовым механизмом сева	
mlátička na obilí „hřebíkovka“		молотилка для зерна	
stabilní motor Siemens		стабильный двигатель Сименс	
benzínový stabilní motor		бензиновый стабильный двигатель	
stabilní jednoválcový motor Mnichov		стабильный одноцилиндровый двигатель Мюнхен	
sendling	druh motoru	сендлинг	тип двигателя

žentour	zařízení k převádění síly zvířat na točivý moment na řemenici	конный ворот	устройство для преобразования силы животных в крутящий момент на шкиве
ruční mlátička „hřebíková“		ручная молотилка	
stabilní motor Škoda		стабильный двигатель Шкода	
drhlík na jetel		молотилка клеверная	
šrotovník na ruční pohon (kliku)		мельница для грубого помола для ручного привода (кривошип)	
šrotovník německý kompaktní		немецкая компактная мельница для грубого помола	
hrstovka	stroj, který sám seče stébla, svazuje je do snopů a pokládá na zem	Жатка- самосброска	машина, которая срезает стебли, набирает их в порции для снопов и сбрасывает на землю

Věcný rejstřík

- benzínový stabilní motor, 28
- brány, 28
- cep, 24
- čistící mlýnek na obilí, 25
- drhlen (hřeben) na len, 27
- drhlík na jetel, 29
- dřevěný vál, 25
- dýmák kovový, 27
- háček, 28
- harky (kypřící radličky), 28
- hrábě, 24
- hrnec na povidla, 26
- hrnec na sádlo, 26
- hrstovka, 29
- husí peří, 26
- chlebovka, 25
- klepadlo na kosu, 24
- kolovrat, 27
- konev na mléko, 26
- kosa obilní s obloukem, 24
- kosa travní, 24
- krample, 27
- krouhačka, 24
- krouhadlo na zelí, 26
- lis na tvaroh, 26
- litinový tál, 25
- lívanečník, 25
- lopata dřevní, 24
- máselnice, 25
- máselnice kolíbabá, 25
- máselnice na otáčivé hřídeli, 26
- máselnice s otáčivým bubnem, 25
- medomet, 27
- mlátička na obilí „hřebíkovka“, 28
- mlýnek na mouku, 27
- mořička osiv, 24
- motovidlo, 27
- necičky na těsto, 25
- necky řeznické, 25
- nůž kolíbací, 25
- ocílka (brousek), 25
- odstředivka na mléko, 26
- okříin (zadělávací mísa), 28
- palička na maso, 25
- plečka na brambory, 28
- pluh, 28
- povřísl, 24
- prachové peří, 26
- pražička na kávu, 27
- přadný len drhnutý, 26
- přadný len nalámaný, 26
- přadný len po rošení, 26
- přadný len vyčesaný, 26
- přeslice, 27
- ruční mlátička „hřebíkovka“, 29
- ruční pístová narážečka (k plnění jitrnic a jelit), 26
- rudl, 25
- řádkový secí stroj s válečkovým výsevním ústrojím, 28
- sázeč brambor, 28
- secí nástroj, 24
- secí strojek na mák, 24
- sekáček na maso, 25
- sendling, 28
- síto na mouku (řešeto), 25
- smetaník, 26
- snovaldo, 27
- stabilní jednoválcový motor Mnichov, 28
- stabilní motor Siemens, 28
- stabilní motor Škoda, 29
- strojek na mletí masa, 26
- strojek na těsto, 25
- struhadlo, 25
- sud na zelí, 26
- špuntovačka lahví, 26
- šrotovník na ruční pohon (kliku), 29
- šrotovník německý kompaktní, 29
- tkalcovský stav, 27
- tlakový hrnec, 26
- toulec s brouskem, 24
- travní secí stroj, 28
- trdlíce, 27
- tvořítko na máslo, 26
- váha decimálka, 25
- váhy, 27
- válec, 28
- včelařská vidlička, 27
- vidle, 24
- vidle kopáč, 24
- vochle, 26
- vyorávač brambor, 28
- výtah na pytle, 25
- zapečetěná odstředivka, 26
- zavařovací hrnec, 26
- znamenák, 28
- žentour, 29

Závěr

Jihočeské zemědělské muzeum se postupně rozrůstá a vyvíjí. Cílí na všechny obyvatele napříč generacemi a přináší povědomí o zemědělství, českém venkově a tradicích široké veřejnosti. Největší výhodou muzea ve srovnání s konkurencí je především přítomnost interaktivních expozic kombinovaná s množstvím dalších aktivit, jako jsou školní programy nebo řemeslné kurzy. V rámci mikroregionu Vltavotýnska je muzeum nejen významným turistickým cílem se stále rostoucí návštěvností, ale i kulturní centrem pro místní obyvatele. Tematické zaměření muzea koresponduje s agrární minulostí i současností celého mikroregionu. Muzeum se do budoucna bude snažit cílit i na turisty ze zahraničí. Ačkoliv primárním cílem vedení muzea je přilákání návštěvníků ze sousedních států, (muzeum má již připravené letáčky v německém jazyce), autorka práce věří, že díky zpracovanému česko - ruskému slovníčku, který nalezne praktické využití jako podklad pro popisky muzejních exponátů, a také překladu propagačního materiálu do ruštiny přiláká muzeum i turisty mluvící rusky.

Autorka měla při zpracování slovníčku k dispozici několik slovníků – Rusko-český zemědělský slovník (Vedral 2013), Rusko-český zemědělský a lesnický slovník (Soták 1987) nebo Rusko-český zemědělský slovník (Pume 1951). Nejužitečnějším slovníkem však autorka práce shledává Česko – ruský technický slovník, ve kterém našla více než 1/3 názvů exponátů. Nezbytná byla i práce s internetem, kdy autorka vyhledávala slova pomocí shodných obrázků na českém a ruském internetu, například u slova *косоомбоў* (*klepadlo na kosu*). U zhruba desítky slovíček, autorka nenalezla český ekvivalent ani s pomocí slovníku nebo internetu, a společně s vedoucí práce se obrátila na rodilé mluvčí z Ruské federace s prosbou o překlad. Šlo například o slova jako ruční pístová narážečka (k plnění jitrnic a jelit) nebo válec. Některá slova se nakonec podařilo přeložit (*válec = полевой каток*) pro jiná autorka musela využít opisný překlad, *руční пистовá нarážečka (k plnění jitrnic a jelit) = устройство для начинки кровяных колбас*.

Резюме

Целью этой бакалаврской работы было подробно обсудить Тын-над-Влтавоу и его окрестности с точки зрения туризма, и одновременно подробно описать Южночешский сельскохозяйственный музей как одну из главных туристических приманок региона. Этот регион отличается своим живописным и сельским пейзажем. Основными туристическими аспектами здесь являются, например, транспорт между Лужницей и Влтавой, водные виды спорта, рыбалка, велоспорт или агротуризм. Весь регион может похвастаться историей, относящейся к доисторическим временам. Инфраструктура региона хороша. Регион имеет отличные транспортные связи с Прагой и городом Ческе-Будеёвице, с другой стороны регион борется с отсутствием качественных объектов для проживания туристов (трехзвездочные отели). Одним из самых уникальных туристических путешествий в регионе является информационный центр АЭС Темелин или сам город Тын-над-Влтавой. В регионе есть пять музеев. Можно сказать, что каждый из них ориентирован на несколько другую группу туристов. Музей исторических транспортных средств и Музей костюмов пытаются привлечь туристов, которым интересны именно данные экспонаты. Музей в Тыне над Влтавой нацелен на целые семьи. Музей естественных наук приглашает в основном детей и учеников разных школ.

Южночешский музей сельского хозяйства очень молодой - (основан только в 2015 году), но история экспонатов относится к XIX веку. Здание, в котором находится музей это исторический фермерский двор. Этот музей не просто выставка экспонатов. Он обеспечивает всесторонний взгляд на жизнь фермера. Численность посетителей музея из года в год увеличивается. Музей пытается показать сельское хозяйство детям через школьные образовательные программы по темам: животноводство, волновая обработка и другие. Музей также является защитником народных промыслов и организует курсы этих ремесел для широкой общественности- эти курсы проводятся вне основного туристического сезона.

У музея есть также свои поля и домашний скот. В будущем музей хочет расширить пространство для организации ремесленных курсов.

Составной частью настоящей работы являются и чешско-русский переводный словарь наименований экспонатов с толкованием менее известных слов и рекламные

материалы для русскоговорящих туристов. Автор бакалаврской работы считает, что это увеличит количество туристов из стран СНГ.

Zdroje

Použitá literatura

BERANOVÁ, M. - KUBAČÁK, A.: *Dějiny zemědělství v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri, 2010.

LÁZNIČKA, J. a kol.: *Historie zemědělské techniky v českých zemích*. Praha: Profi Press, 2016.

Katalog turistických produktů Vltavotýnska a okolí. Týn nad Vltavou: MAS Vltava, 2015.

Kolektiv autorů: *Česko - ruský technický slovník*. Praha: SNTL, 1978.

PUME, N. - PAŇKOV, B.: *Rusko-český zemědělský slovník*. Praha: Nakladatelství Jednotného svazu českých zemědělců, 1951.

PROCHÁZKA, L. – SUDOVÁ, M.: *Zmizelé Čechy – Vltavotýnsko*. Praha: Paseka, 2007.

PŘIBÍK, O.: *Muzeum, kde děti objevují venkov*, Odborný a stavovský týdeník Zemědělec, 30/2016, 25.7. 2016.

Rozvojová strategie Vltavotýnska 2014 – 2020. Týn nad Vltavou: MAS Vltava, 2015.

RŮŽIČKOVÁ, V.: *Historie chovatelství v českých zemích*. Praha: Profi Press, 2010.

SOTÁK, M. a kol.: *Rusko-český zemědělský a lesnický slovník*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1987.

SUDOVÁ, M.: *Vltavotýnsko, krajem dvou řek*. České Budějovice: Veduta, 2010.

VEDRAL, J.: *Rusko-český zemědělský slovník*. Praha: Jiří Vedral, 2013.

VOJTKO, V. – ŠTUMPF, P. – BROUČKOVÁ, I. – TICHÁ, L.: *Výsledky výzkumu profilu návštěvníků Týna nad Vltavou v červnu až září 2017*. České Budějovice: EF JČU, 2017.

Internetové zdroje

<https://www.inregio.cz/vltavotynsko/>

<http://www.kulturatyn.cz>

<http://www.muzeum.wz.cz/>

<https://www.muzeumsemenec.cz/>

<http://www.tnv.cz/>

<http://www.vltavotynsko.cz/>

<http://www.zemedelske-muzeum.cz/uvod/>

Informační zdroje

NETÍK, J. Ústní sdělení. (18.3.2018).

ZAJÍCOVÁ, L. Ústní sdělení. (15.3.2018).

Příloha – reklamní materiál

**Южночешский
сельскохозяйственный
музей**

www.zemedelske-muzeum.cz

Время работы

Апрель	сб–вс + праздничные дни	10.00–18.00
Май – сентябрь	вт–вс + праздничные дни	10.00–18.00
Октябрь	сб–вс + праздничные дни	10.00–18.00

Посещение вне времени работы возможно по телефонному согласению
 Осмотр для больших групп рекомендуется заказывать заранее по телефону.
 Дополнительная информация на www.zemedelske-muzeum.cz

Netěchovice 14
 375 01 Tyn nad Vitavou
 Tel.: +420 601 299 113
info@zemedelske-muzeum.cz
www.zemedelske-muzeum.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
 Министерство сельского хозяйства
Jihočeský kraj
 Jihočeský územní správa
**PODPŮŘENO Z EVROPSKÉHO FONDU
 PRO
 REGIONÁLNÍ ROZVOJ**
ROP
 JIHOZÁPAD
 Směr budoucnost - cíl prosperita
 Podpora ze evropské a finanční prostředky regionální rozvoje
 Směr budoucnost - cíl prosperita

Tento projekt „Jihočeské zemědělské muzeum – odkaz venkovské budoucí generaci“
 je spolufinancován Evropskou unií.
 Tento projekt „Jihočeské zemědělské muzeum – odkaz venkovské budoucí generaci“ je spolufinancován Evropskou unií.

Вы знаете, где чаще всего встречается ость?

Вы знаете, почему кобыла кузнеца ходит босиком?

Вы бы осмелились измолотить зерна цепом?

Вы могли бы раскрутить конный ворот?

Вы знаете, как отделить зерно от мякины?

Вы знаете, что такое перевесло?

Вы понимаете это как коза петрушку?

Ничего страшного,
приезжайте в наш музей, где знание
проходит через все чувства, и убедитесь,
что сельское хозяйство тоже может
быть забавным!

Что вы увидите в нашем музее?

Интерактивные экспозиции сельскохозяйственной
техники, проживания в сельской местности и переработки
сельскохозяйственной продукции

Агрохопсариум

Детский агроуголок

Мини-ферма с живыми животными

Педальные тракторы для маленьких фермеров

Закуски для посетителей

Мясной магазин и продажа мяса со двора

Продажа изделий мини-молокозавода

Семейные программы

Образовательные программы для школ

Курсы ремесел

Культурные мероприятия

и т.д.

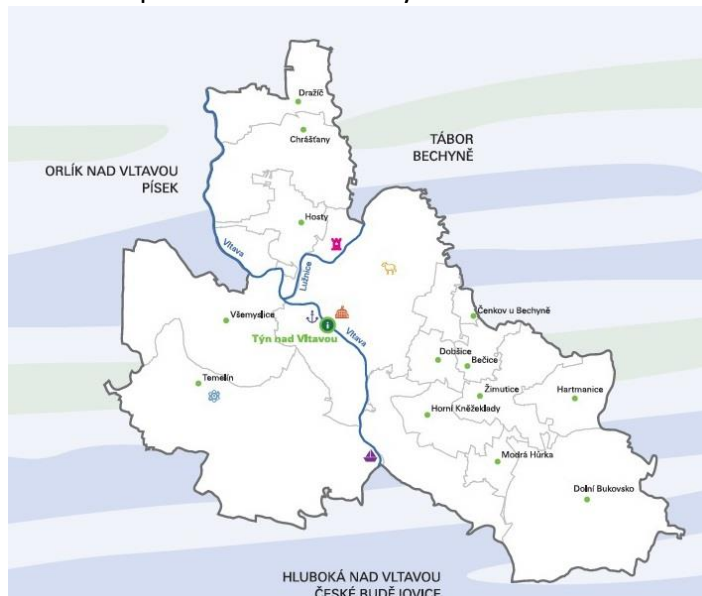

И прежде всего!

Трогать экспонаты у нас
разрешается

Obrazové přílohy

Obrazová příloha č.1 – Vltavotýnsko

Zdroj: www.vltavotynsko.cz

Obrazová příloha č.2 – Statek Netěchovice před rekonstrukcí

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

Obrazová příloha č.3 – Statek Netěchovice po rekonstrukci

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

Obrazová příloha č. 4 – Prohlídka expozice Sklizeň s průvodcem

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

Obrazová příloha č.5. – Školní program Rostliny na statku

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

Obrazová příloha č. 6 – Řemeslný kurz Předení

Zdroj: Jihočeské zemědělské muzeum

Obrazová příloha č. 7 – Hrstůvka

Graf č.1

Graf č.2

